Både på det internationale plan og herhjemme har det været et år fyldt med begivenheder, som alle forhåbentlig vil drage lære af. Især konflikten i Kosovo brændte sig ind på nethinden og viste os, at fred og stabilitet i Europa fortsat er noget, der skal kæmpes for at opnå.

Beslutningen om at sende danske soldater med i den militære NATO-aktion på Balkan var vanskelig, men nødvendig. Helt i overensstemmelse med ånden i FNs Charter handlede det om at beskytte menneskerettighederne. Vi var med til at begrænse og forkorte en humanitær katastrofe.

Nu gælder det hjælpen til de hundredetusinder af fordrevne kosovo-albanere, der skal til at skabe sig en ny tilværelse i deres hjemland. Også her er Socialdemokratiet sit ansvar bevidst.

Samtidig er det vigtigt at styrke indsatsen for at forebygge nye regionale konflikter. Ikke mindst i forhold til de baltiske lande og Østersøregionen har Danmark en meget vigtig sikkerhedspolitisk rolle at spille også i fremtiden. På det partimæssige plan har vi gennem en årrække år udbygget samarbejdet med søsterpartier og socialdemokratiske grupperinger i Baltikum og andre dele af Østeuropa, og denne aktive linie vil vi fortsætte.

Vi er også bevidste om, at vi midt i de store europæiske problemer ikke må glemme udviklingslandene og deres behov. Socialdemokratiet ønsker at fastholde Danmarks meget store engagement og hele tiden udvikle bistandshjælpen, så det sikres, at den når ud til de mennesker, den er tiltænkt.

Europa-dabatten skal fornyes og styrkes

Valget til Europa-Parlamentet bekræftede, at mange danskere og ikke mindst socialdemokrater fortsat er skeptiske over for EU-samarbejdet. Det understreger behovet for en fornyet og forstærket Europa-politisk debat. EU hverken kan eller skal blande sig i alting. Men stadig flere af de beslutninger, der træffes i EU, får betydning for hverdagen i Dan-

Danmark. Derfor skal vi ikke indkapsle Europa-debatten, men brede den ud og tage euro

pæiske vinkler med i vores samfundsdebat, også på det regionale og lokale plan.

Behovet for en bredere og forstærket Europa-debat bliver ikke mindre set i lyset af, at vi på et tidspunkt skal have en ny folkeafstemning om et eller flere af de danske forbehold.

Regeringen og den socialdemokratiske folketingsgruppe gør fortsat en stor og resultatorienteret indsats. Fra et samfund med massearbejdsløshed for bare 5 år siden nærmer vi os en situation med fuld beskæftigelse. Og i modsætning til bl.a. Storbritannien, hvor arbejdsløsheden også er faldet væsentligt, har vi undervejs formået at fastholde den brede sociale tryghed. Det er ikke Socialdemokratiets fortjeneste alene, men vi har trukket vores store del af det politiske læs. Også når det gælder indsatsen i kommuner og amter.

Vi har lært af efterlønsdebatten

Socialdemokratiet har fået drøje hug for den nye efterløn. Partiets ledelse har også erkendt, at forhandlingerne omkring de nye regler var for snævre og lukkede, og at så vigtige reformer i fremtiden skal ud til debat, før de endelige beslutninger træffes. Det vil også være helt i samklang med den styrkelse af den politiske dialog og debat, der er sat i gang i partiorganisationen.

Når det blev nødvendigt at ændre i efterlønsreglerne, skyldtes det flere forhold. Det er gået langt hurtigere med at få folk i beskæftigelse end forventet, hvad der i sig selv er meget positivt. Men det skaber risiko for mangel på arbejdskraft. Hertil kommer, at der bliver mange flere ældre og mange færre unge i de kommende år. Det forstærker behovet for, at flere ældre bliver lidt længere i arbejdslivet, og det skal den nye og mere fleksible efterløn medvirke til. Det må heller ikke overses, at flere ældre i sig selv vil medføre en betydelig stigning i udgiften til efterløn.

Og så er det vigtigt at få slået fast, at selve efterlønnen var i fare. Hvor tit oplevede vi ikke borgerlige partier proklamere, at de ville beskære eller helt afskaffe ordningen, så snart de fik indflydelse til det?

Nu er der med det brede forlig om årets finanslov skabt klarhed og sikkerhed om efterlønnen mange år frem. Det er sikret, at nedslidte mennesker og andre fortsat kan trække sig tilbage fra arbejdslivet som 60-årige.

Klar til nye udfordringer i kommuner og amter

Partiet har meget dygtige og målrettede kommunalpolitikere, og det er ikke mindst deres fortjeneste, at der siden 1993 er gennemført store forbedringer i servicen over for borgerne. Der er bl.a. skabt mange nye pasningsmuligheder for børn, bygget mange flere ældreboliger, og genopretningen på sygehusene er i fuld gang efter de 10 års nedslidning under de borgerlige. Regeringen har bidraget til den positive udvikling via de årlige økonomiaftaler med de kommunale organisationer.

Men også kommuner og amter står over for nye udfordringer. Der er ikke råd til at opfylde alle borgernes forventninger på én gang. Der må prioriteres, og her er der stor enighed mellem vores kommunalpolitikere, landspolitikere og partiorganisationen om, at det i de kommende år især gælder udbygningen af folkeskolen, børnepasningen og sygehusene.

Der er ingen tvivl om, at prioriteringsbehovet vil føre til en skærpet politisk kamp, både i Folketinget og i kommuner og amter. Vi er oppe imod de borgerliges nærmest betingelsesløse tro på udliciteringer og privatiseringer. Et af vores svar skal være forbedrede offentlige velfærdsydelser. Griber vi tingene rigtigt an, vil det være muligt at få endnu mere kvalitet for de samme penge.

Vi har holdt vores medlemstal

Det ville have været forståeligt, hvis man ude i partiorganisationen havde skruet lidt ned for blusset efter anstrengelserne med kommunalvalg, folketingsvalg og folkeafstemning inden for et års tid. Men aktive socialdemokrater kan bare ikke sidde stille. Der skal ske noget hele tiden, og sådan var det også i den forløbne periode.

Den store aktivitet har uden tvivl medvirket til, at partiet - trods den kraftige landspolitiske turbulens - på det nærmeste har formået at holde sit samlede medlemstal. Selv en minimal tilbagegang er selvfølgelig ikke tilfredsstillende. Men det nytter at gøre noget. Vi vil forstærke indsatsen for at få endnu flere, også gerne yngre medlemmer, med i partiet.

Vi skylder vores mange tusinde aktive og utrættelige partifæller landet over en stor tak for deres indsats.

Uden en stor og effektiv partiorganisation ville Socialdemokratiet ikke være den samlende politiske faktor i Danmark, som vi har været op det meste af århundredet, som vi er i dag, og som vi - med vores mange aktive som den vigtigste ballast - har alle muligheder for at fortsætte med at være. Tak for indsatsen!

Nu gælder det forberedelserne til partikongressen i 2000, hvor vi skal vedtage et nyt arbejdsprogram. Rammerne for en spændende debat om udviklingen af det danske velfærdssamfund er lagt, og nu bliver det op til medlemmerne at fylde rammerne ud. Jeg er ikke i tvivl om, at debatten vil bekræfte Socialdemokratiets store ambitioner og vilje til fornyelse, uden at vi glemmer, hvorfra vi kommer.

God arbejdslyst!

september 1999

Arbejdet i Folketinget

Et godt afsæt til det nye århundrede

Vigtige elementer er i løbet af folketingsåret føjet til den fremtidssikring af det danske velfærdssamfund, regeringen har været i gang med siden 1993. Men bestræbelserne for at begrænse den humanitære katastrofe i Kosovo overskyggede alle andre begivenheder.

Da Folketinget havde afslutningsdebat den 27. maj 1999, var det den sidste afslutningsdebat i det 20. århundrede. Det inspirerede statsminister Poul Nyrup Rasmussen til reflektioner over, om vi i Europa har lært af vore egne fejltagelser gennem årene. Og han konstaterede, at entydigt klogere er vi ikke blevet.

Det var konflikten og de mange menneskers lidelser i Kosovo, statsministeren havde i tankerne. Begivenheder, der også førte til, at danske soldater blev sendt i krig, og som i det hele taget satte sit stærke præg på den internationale og den nationale politiske dagsorden i det forløbne år.

De hjemlige konflikter kan synes små i perspektivet fra Kosovo. Men grundlæggende handler politik om værdier, hvad enten det er ude i verden eller i Danmark. Om værdier som menneskerettigheder, medmenneskelighed og social retfærdighed. Om hvordan fremtidens samfund skal se ud.

I Danmark er vi på vej mod fuld beskæftigelse. Vi har en af de stærkeste økonomier i Europa. De fleste danskere har oplevet mærkbare forbedringer i deres hverdag.

Det er lykkedes at føre en politik, som på en og samme tid har forbedret økonomien, fastholdt en social harmoni i samfundet og ført til klare miljøforbedringer. Aldrig før har så mange været under uddannelse.

Opsvinget er ikke kommet til os udefra. Det er i høj grad et resultat af regeringens egen politik og danskernes egen indsats. Ingen steder i verden er en så stor del af befolkningen i beskæftigelse som hos os.